

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο πολιτικός λόγος «Ὑπὲρ τῆς Ῥοδίων ἐλευθερίας» εκφωνείται ἀπὸ τον ρήτορα Δημοσθένη λίγα χρόνια μετὰ τον ατυχή για τους Αθηναίους «Συμμαχικό πόλεμο», τον οποίο προκάλεσαν οι πρώην σύμμαχοί τους με σκοπό την ανεξαρτητοποίησή τους. Η Ρόδος θα βρεθεί σε Καρική επικυριαρχία, ὕστερα ἀπὸ τέχνασμα του Μαύσωλου, με τον οποίο συνεργάστηκαν και πολλοί Ρόδιοι ολιγαρχικοί προκειμένου να καταλάβουν την εξουσία και να καταλύσουν το δημοκρατικό πολίτευμα. Ορισμένοι Ρόδιοι φυγάδες απευθύνθηκαν στους Αθηναίους ζητώντας τη βοήθειά τους για την αποκατάσταση της Δημοκρατίας και ο Δημοσθένης αναλαμβάνει να υποστηρίξει το αίτημά τους εκφωνώντας αυτό τον λόγο στην Εκκλησία του δήμου.

Στο συγκεκριμένο απόσπασμα ο ρήτορας επιπλήττει τους Αθηναίους, τόσο για την ανοχή τους ἀπέναντι στην προδοτική στάση των ολιγαρχικών, ὅσο και για την αδράνειά τους στην εκτέλεση των αποφάσεων. Υπογραμμίζει, επίσης, την υποχρέωσή τους να πράξουν ἀντάξια προς τη φήμη της πόλης και των προγόνων.

Δημοσθένους, Ὑπὲρ τῆς Ῥοδίων ἐλευθερίας, 33-35

Νῦν δὲ τῶν μὲν συμάχων τοὺς τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον κρινεῖν ὁμωμοκότας νομίζετ' εὐνουστάτους, τῶν δὲ πολιτευομένων οὓς ἴστε σαφῶς τοὺς τῆς πόλεως ἐχθροὺς ἡρημένους, τούτους πιστοτάτους ἡγεῖσθε. Ἀλλὰ γὰρ οὐχ ὅτι τις κατηγορήσει τούτων ἢ τοῖς ἄλλοις ὑμῖν ἐπιπλήξει χαλεπὸν εὐρεῖν, ἀλλ' ἀφ' ὁποίων λόγων ἢ πράξεως ποίας ἐπανορθώσεται τις ἂ νῦν οὐκ ὀρθῶς ἔχει, τοῦτ' ἔργον εὐρεῖν. Ἴσως μὲν οὖν οὐδὲ τοῦ παρόντος καιροῦ περὶ πάντων λέγειν· ἀλλ' ἐὰν ἂ προήρησθε δυνηθῆτ' ἐπικυρῶσαι συμφερούση τινὶ πράξει, καὶ τὰλλ' ἂν ἴσως καθ' ἐν ἀεὶ βέλτιον σχοίη. Ἐγὼ μὲν οὖν οἶμαι δεῖν ὑμᾶς ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν πραγμάτων τούτων ἐρωμένως, καὶ πράττειν ἄξια τῆς πόλεως, ἐνθυμουμένους ὅτι χαίρετ' ἀκούοντες, ὅταν τις ἐπαινῇ τοὺς προγόνους ὑμῶν καὶ τὰ πεπραγμένα ἐκείνοις διεξίη καὶ τὰ τρόπαια λέγη.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

«τοὺς τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον κρινεῖν ὁμωμοκότας»:

ὁμνυμί τι = ορκίζομαι κάτι, δίδω κάποιον ὄρκο.

ὁμνυμι + εἰδικό ἀπαρέμφατο (μέλλοντα) = ορκίζομαι ὅτι θα...

Σημείωση: Τα ρήματα που σημαίνουν **υπόσχεση, ὄρκο, ἐλπίδα, προσδοκία** και **ἀπειλή** συντάσσονται με ἀπαρέμφατο μέλλοντα, γιατί αναφέρονται σε μελλοντική πράξη. Το ἀπαρέμφατο εἶναι εἰδικό, ἀλλὰ ἔχει ἀρνηση «μή».

Μεταφράζεται δε και σαν εἰδικό και σαν τελικό, για να δηλωθῆ εἴτε η κρίση, εἴτε η ἐπιθυμία του υποκειμένου. π.χ.

Ὡμοσαν μὴ προδώσειν ἀλλήλους = ορκίστηκαν ὅτι δεν θα / να μην προδώσει ο ἕνας τον ἄλλον.

«νομίζετ' εὐνουστάτους»:

ὁ εὐνούστατος,-η, -ον < ὁ, ἡ εὐνους, τὸ εὐνουν = ο εὐνοϊκός, ο φιλικός

«τῶν δὲ πολιτευομένων»:

πολιτεύομαι = ασχολούμαι με τα πολιτικά, εἶμαι ἐλεύθερος πολίτης

«οὓς ἴστε σαφῶς»:

οἶδά τι = γνωρίζω κάτι

οἶδα + εἰδική πρόταση ἢ εἰδικό ἀπαρέμφατο ἢ κατηγορηματική μετοχή = γνωρίζω ὅτι...

οἶδα + πλάγια ἐρωτηματική πρόταση = γνωρίζω ἀν...,τι...,ποιος...

«τῆς πόλεως ἐχθροὺς ἡρημένους»:

αἰροῦμαί τινα = ἐκλέγω, προτιμῶ κάποιον

αἰροῦμαι + τελικό ἀπαρέμφατο = προτιμῶ να...

αἰροῦμαί τινά (ἀντικ.) τι (κατηγ.) = ἐκλέγω κάποιον ὡς κάτι

αἰροῦμαι + κατηγορούμενο του υποκειμένου = ἐκλέγομαι

«τοῦτ' ἔργον εὐρεῖν»:

ἔργον (ἔστι) = εἶναι ἐπίπονο

«ἐπανορθώσεται τις ἂ νῦν οὐκ ὀρθῶς ἔχει»:

ἐπανορθῶ τι = διορθώνω, βελτιώνω κάτι

«Ἴσως μὲν οὖν οὐδὲ τοῦ παρόντος καιροῦ περὶ πάντων λέγειν»:

οὐδὲ τοῦ παρόντος καιροῦ (ἐνν.) ἔστι(ν) = δεν εἶναι της παρούσας περιστασης να...

καιρός (ὁ) = ευκαιρία, περίσταση

καιρός ἐστὶ(ν) (ἀπρὸς. ἐκφραση) = εἶναι η κατάλληλη στιγμή

«ἀλλ' ἐὰν ἂ προήρησθε δυνηθῆτ' ἐπικυρῶσαι συμφερούση τινὶ πράξει»:

προαιροῦμαι = ἐκλέγω, προτιμῶ

προαιροῦμαί τι = ἐκλέγω, προτιμῶ κάτι

ἐπικυρώω -ῶ τι = επιβεβαιώνω, επικυρώνω, εκτελώ.

«ἐγὼ μὲν οὖν οἶμαι δεῖν ὑμᾶς ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν πραγμάτων ἐρρωμένως»:

ἀντιλαμβάνομαι τινος = εννοώ, κατανοώ, καταλαβαίνω

ἐρρωμένως = με σθένος, με ανδρεία

«ὅτι χαίρετ' ἀκούοντες»:

χαίρω τινι / ἐπί τινι = χαίρομαι για κάτι

χαίρω + κατηγορηματική μετοχή = χαίρομαι να...

«τὰ πεπραγμένα ἐκείνοις διεξίη»:

διεξίη < ρ. διεξέρχομαι = εξέρχομαι διά μέσου

διεξέρχομαι τι = διηγούμαι κάτι λεπτομερώς

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Τώρα βέβαια ἀφ' ενός ἀπὸ τους συμμάχους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔχουν ὀρκιστεῖ ὅτι θα ἔχουν τους ἰδίους ἐχθρούς και φίλους (με ἐμᾶς) τους θεωρεῖτε πάρα πολὺ φιλικούς, ἀφ' ἐτέρου ἀπὸ αὐτούς που ἀσχολοῦνται με την πολιτική, ὅσους γνωρίζετε καλά ὅτι ἔχουν προτιμήσει τους ἐχθρούς της πόλης, αὐτούς θεωρεῖτε πάρα πολὺ ἐμπιστους. Ἀλλὰ βέβαια δεν εἶναι δύσκολο να βρεῖ κανεὶς τι θα κατηγορήσει αὐτούς ἢ τι θα επικρίνει ἐσᾶς για τα ὑπόλοιπα (θέματα), ἀλλὰ με ποια λόγια ἢ με ποια πράξη θα ἐπανορθώσει αὐτὰ που τώρα δεν εἶναι σωστά, αὐτό εἶναι ἐπίπονο να βρεῖ. Ἴσως βέβαια δεν εἶναι της παρούσας περιστάσης να μιλήσω για ὅλα· ἀλλὰ ἐάν, αὐτὰ που ἔχετε ἀποφασίσει μπορέσετε να τα επικυρώσετε με κάποια συμφέρουσα πράξη, και τα ὑπόλοιπα θα μπορέσουν ἴσως να βελτιωθῶν το καθένα κάθε φορά. Ἐγὼ λοιπὸν νομίζω ὅτι πρέπει με σθένος ἐσεῖς να ἀσχοληθεῖτε με αὐτές τις ὑποθέσεις και να κάνετε πράξεις ἀντάξιες της πόλης, ἀναλογιζόμενοι ὅτι χαίρεστε να ἀκούτε, ὅταν κάποιος ἐπαινεί τους προγόνους σας και μιλά διεξοδικὰ για ὅσα ἔχουν γίνει ἀπὸ ἐκείνους (ἢ: ἀναδιηγείται με λεπτομέρειες τα κατορθώματά τους) και ἀπαριθμεῖ (ἀναφέρει) τα μνημεῖα της νίκης τους (ἢ: μνημονεύει τις νίκες τους).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Το ρήμα εἶμι

Το ρήμα εἶμι κλίνεται ἐν μέρει κατὰ τα ρήματα της Β' συζυγίας σε -μι.

- Ἀπὸ την ὑποτακτική, ευκτική, προστακτική, το ἀπαρέμφατο και τη μετοχή του ρήματος εἶμι σχηματίζεται ὁ ἐνεστώτας του ρήματος ἔρχομαι.
- Ἀπὸ τον παρατατικό του ρήματος εἶμι σχηματίζεται ὁ παρατατικός του ρήματος ἔρχομαι.
- Χρησιμοποιεῖται δε ως μέλλοντας του ρήματος ἔρχομαι.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ Ρ. ΕΡΧΟΜΑΙ

	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
Ἐνεστ.	ἔρχομαι ἔρχη(-ει) ἔρχεται ἐρχόμεθα ἔρχεσθε ἔρχονται	ἴω ἴης ἴη ἴωμεν ἴητε ἴωσι(ν)	ἴοιμι/ ἴοίην ἴοις / ἴοίης ἴοι / ἴοίη ἴοιμεν ἴοιτε ἴοιεν	- ἴθι	ἴέναι	ἴών, ἴουσα, ἴόν
Παρατ.	ἴηα, ἴειν ἴεις, ἴεισθα ἴει ἴμεν ἴητε ἴσαν / ἴεσαν					
Μέλλ.	εἶμι εἶ εἶσι(ν) ἴμεν ἴτε	-	ἴοιμι/ ἴοίην ἴοις / ἴοίης ἴοι / ἴοίη ἴοιμεν ἴοιτε	-	ἴέναι	ἴών, ἴουσα, ἴόν

	ἴασι(ν)		ἴοιεν			
--	---------	--	-------	--	--	--

Για την κλίση και τον τονισμό του ρήματος **εἶμι** βλέπε την αντίστοιχη ενότητα της Γραμματικής: [Ρήματα - Η κλίση των ρημάτων εἶμι, φημί, οἶδα](#)

Το ρήμα οἶδα.

Το ρήμα οἶδα είναι παρακείμενος με σημασία ενεστώτα.

Ο τύπος ἴστε του κειμένου είναι β' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής ενεστώτα του ρήματος οἶδα:

οἶδα
οἶσθα
οἶδε
ἴσμεν
ἴστε
ἴσασι(ν)

Όμοια σχηματίζεται και το β' πληθυντικό πρόσωπο προστακτικής ενεστώτα του ρήματος:

-
ἴσθι
ἴστω
-
ἴστε
ἴστων (ἴστωσαν)

Για την κλίση και τον τονισμό του ρήματος **οἶδα** βλέπε την αντίστοιχη ενότητα της Γραμματικής: [Ρήματα - Η κλίση των ρημάτων εἶμι, φημί, οἶδα](#)

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

- τοὺς ὁμωμοκότας: αιτιατική πληθυντικού, αρσενικού γένους της μετοχής παρακειμένου, του ρήματος «ὄμνυμι».

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ	
ὄμνυμι / ὄμνύω	ὄμνυμαι
ὤμνυν / ὤμνυσον	ὠμνύμην
ὀμοῦμαι, (ὀμόςσω, ὀμόςσω)	ὀμοσθήσομαι
ὤμοσα	ὠμοσάμην - ὠμόςσθην
ὀμόςμοκα	(μόνο ὀμόςμοσται, ὀμόςμονται, ὀμωμοσμένος, -η, -ον)
ὠμωμόκειν	-

- **ἴστε**: β' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα του ρήματος «οἶδα».

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

οἶδα
ἤδη - ἤδειν
εἶσομαι – εἰδήσω
ἔγνων
ἔγνωκα
ἔγνώκειν

- **εὕρεῖν:** απαρέμφατο αορίστου β' του ρήματος «εὕρισκω».

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

εὕρισκω	εὕρισκομαι
εὕ(ηϋ̅)ρισκον	εὕ(ηϋ̅)ρισκόμην
εὕρήσω	εὕρήσομαι - εὕρεθήσομαι
εὕ(ηϋ̅)ρον	εὕ(ηϋ̅)ρόμην - εὕ(ηϋ̅)ρέθην
εὕ(ηϋ̅)ρηκα	εὕ(ηϋ̅)ρημαι
εὕ(ηϋ̅)ρήκειν	εὕ(ηϋ̅)ρήμην

- **προήρησθε:** β' πληθυντικό οριστικής παρακειμένου του ρήματος «προαιροῦμαι».

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

προαιρέω -ῶ	προαιρέομαι - προαιροῦμαι
προήρουν	προηρούμην
προαιρήσω	προαιρήσομαι - προαιρεθήσομαι
προεἶλον	προειλόμην - προηρέθην
προήρηκα	προήρημαι
προηρήκειν	προηρήμην

- **συμφερούση:** δοτική ενικού, θηλυκού γένους της μετοχής ενεστώτα του ρήματος «συμφέρω».

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

συμφέρω	συμφέρομαι
συνέφερον	συνεφερόμην
συνοίσω	συνοίσομαι - συνοισθήσομαι - συνενεχθήσομαι
συνήνεγκον - συνήνεγκα	συνηνεγκάμην - συνηνέχθην
συνενήνοχα	συνενήνεγμαι
συνενηνόχην	συνενηνέγμην

- **ἀντιλαμβάνεσθαι:** απαρέμφατο ενεστώτα του ρήματος «ἀντιλαμβάνομαι».

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ
ἀντιλαμβάνομαι
ἀντελαμβανόμεν
ἀντιληφθήσομαι
ἀντελαβόμεν, ἀντελήφθην
ἀντείλημμαι
ἀντειλήμμην

Το ρήμα στην ενεργητική φωνή, **ἀντιλαμβάνω**, απαντάται συνήθως στο μέλλοντα **ἀντιλήψομαι** και τον αόριστο β' **ἀντέλαβον**.

- **διεξίη:** γ' ενικό υποτακτικής ενεστώτα του ρήματος «διεξέρχομαι - διέξειμι».

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ
διεξέρχομαι
διεξῆα, διεξήειν
διέξειμι
διεξῆλθον
διεξελήλυθα
διεξεληλύθειν

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Εισάγονται		Εκφέρονται	Εξαρτώνται	Λειτουργούν ως
ΟΛΙΚΗΣ ΑΓΝΟΙΑΣ		<ul style="list-style-type: none"> • Οριστική • Δυνητική Οριστική • Δυνητική Ευκτική (σπάνια) • Απορηματική Υποτακτική • Ευκτική του Πλαγίου Λόγου όταν εξαρτώνται από ιστορικό χρόνο 	<p>α) από ρήματα: ερώτησης, απορίας, δήλωσης, γνώσης, άγνοιας κ.ά.</p> <p>β) απρόσωπα ρήματα και απρόσωπες εκφράσεις παρόμοιας σημασίας</p> <p>γ) προσδιορίζουν δεικτική αντωνυμία</p>	<ul style="list-style-type: none"> • αντικείμενο προσωπικών ρημάτων • υποκείμενο των απροσώπων ρημάτων ή απροσώπων εκφράσεων • επεξήγηση της δεικτικής αντωνυμίας
Μονομελείς εί (άν), έάν, άν, ήν	Διμελείς εί-ή, πότερον- ή, πότερα-ή, είτε-είτε, εί-είτε			
ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΓΝΟΙΑΣ				
<ul style="list-style-type: none"> • ερωτηματικές αντωνυμίες • ερωτηματικά επιρρήματα • αναφορικές αντωνυμίες • αναφορικά επιρρήματα 				

Για τη διεξοδική μελέτη του φαινομένου βλέπε στην αντίστοιχη ενότητα του Συντακτικού: [Δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις - Πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις](#)

Οι πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις του κειμένου

«ὅτι τις κατηγορήσει τούτων ἢ τοῖς ἄλλοις ὑμῖν ἐπιπλήξει»:

α. «ὅ τι τις κατηγορήσει τούτων»:

Δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση.

Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία «ὅ τι», γιατί δηλώνει μερική άγνοια.

Εκφέρεται με οριστική μέλλοντα «κατηγορήσει», γιατί δηλώνει το πραγματικό στο μέλλον.

Εξαρτάται από το απαρέμφατο «εὐρεῖν» (χαλεπὸν εὐρεῖν) και λειτουργεί ως αντικείμενό του.

β. «(ὃ τι) τοῖς ἄλλοις ὑμῖν ἐπιπλήξει»:

Δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση.

Εισάγεται με την εννοούμενη αναφορική αντωνυμία «ὃ τι», γιατί δηλώνει μερική άγνοια.

Εκφέρεται με οριστική μέλλοντα «ἐπιπλήξει», γιατί δηλώνει το πραγματικό στο μέλλον.

Εξαρτάται από το απαρέμφατο «εὐρεῖν» (χαλεπὸν εὐρεῖν) και λειτουργεί ως αντικείμενό του.

Οι δύο πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις συνδέονται παρατακτικά – διαζευκτικά με τον σύνδεσμο «ἢ».

«ἀφ’ ὁποίων λόγων ἢ πράξεως ποίας ἐπανορθώσεται τις»:

α. «ἀφ’ ὁποίων λόγων (ἐπανορθώσεται τις)»:

Δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση.

Εισάγεται με την εμπρόθετη αναφορική αντωνυμία «ἀφ’ ὁποίων», γιατί δηλώνει μερική άγνοια.

Εκφέρεται με οριστική μέλλοντα «ἐπανορθώσεται», γιατί δηλώνει το πραγματικό στο μέλλον (εννοείται το ρήμα της ακόλουθης πλάγιας ερωτηματικής πρότασης).

Εξαρτάται από το απαρέμφατο «εὐρεῖν» (ἔργον εὐρεῖν) και λειτουργεί ως αντικείμενό του.

β. «(ἀπὸ) πράξεως ποίας ἐπανορθώσεται τις»:

Δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση.

Εισάγεται με την εμπρόθετη ερωτηματική αντωνυμία «(ἀπὸ) ποίας», γιατί δηλώνει μερική άγνοια.

Εκφέρεται με οριστική μέλλοντα «ἐπανορθώσεται», γιατί δηλώνει το πραγματικό στο μέλλον.

Εξαρτάται από το απαρέμφατο «εὐρεῖν» (ἔργον εὐρεῖν) και λειτουργεί ως αντικείμενό του.

Οι δύο πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις συνδέονται με τον διαζευκτικό σύνδεσμο «ἢ» παρατακτικά.

ΛΑΝΘΑΝΩΝ ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Λανθάνων ονομάζεται ο υποθετικός λόγος του οποίου η υπόθεση δεν είναι φανερή, αλλά λανθάνει, κρύβεται.

Η υπόθεση μπορεί να λανθάνει:

- α. σε υποθετική μετοχή
- β. σε χρονικοῦποθετική πρόταση
- γ. σε αναφορικοῦποθετική πρόταση
- δ. σε εναντιωματική πρόταση
- ε. σε παραχωρητική πρόταση
- στ. σε αναφορική (= επιθετική) ἑναρθρη μετοχή
- ζ. σε εναντιωματική μετοχή
- η. σε παραχωρητική μετοχή

και σπανιότερα:

σε εμπρόθετους προσδιορισμούς ἄνευ, μετά, ἔκ, ἀπό + γενική

σε επιρρήματα ἄλλως, ἀμαχεῖ, οὕτως, δικαίως, ἐκείνως, ταύτη κ.ά.

σε επίθετα,

σε ευθείες ερωτήσεις

σε κύριες προτάσεις εκφερόμενες με προστακτική και συνδεόμενες παρατακτικά με τον σύνδεσμο «καί» με την απόδοση

σε τελικές προτάσεις που εκφέρονται με υποτακτική + το αοριστολογικό «ἄν» ή και, σπανιότερα, με ευκτική

σε πλάγιες ερωτήσεις που εκφέρονται με υποτακτική + το αοριστολογικό «ἄν»

σε αναφορικές αοριστολογικές προτάσεις που εκφέρονται με υποτακτική + το αοριστολογικό «ἄν».

Για τη διεξοδική μελέτη του φαινομένου βλέπε στην αντίστοιχη ενότητα του Συντακτικού: [Υποθετικοί Λόγοι - Λανθάνοντες υποθετικοί Λόγοι](#)

Ο λανθάνων υποθετικός λόγος του κειμένου

«ὅταν τις ἐπαινῆ τοὺς προγόνους ὑμῶν καὶ τὰ πεπραγμένα ἐκείνοις διεξίη καὶ τὰ τρόπαια λέγη».

Στις δευτερεύουσες χρονικές υποθετικές προτάσεις λανθάνει υπόθεση:

«ὅταν τις ἐπαινῆ τοὺς προγόνους ὑμῶν», ισοδυναμεί με την υπόθεση «ἄν τις ἐπαινῆ»

«καὶ τὰ πεπραγμένα ἐκείνοις διεξίη», ισοδυναμεί με την υπόθεση «ἄν τις διεξίη»

«καὶ τὰ τρόπαια λέγη», ισοδυναμεί με την υπόθεση «ἄν τις λέγη»

Απόδοση κοινή και για τις τρεις υποθέσεις είναι η εξαρτημένη δευτερεύουσα ειδική πρόταση «ὅτι χαίρετ' ἀκούοντες».

Πρόκειται για εξαρτημένο, λανθάνοντα, σύνθετο υποθετικό λόγο της αόριστης επανάληψης στο παρόν - μέλλον,

καθώς στις υποθέσεις έχουμε ὅταν (ἄν) + υποτακτική (ἐπαινῆ, διεξίη, λέγη) και στην απόδοση οριστική(χαίρετ').

ΟΙ ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

«οὓς ἴστε σαφῶς τοὺς τῆς πόλεως ἐχθροὺς ἡρημένους»:

δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση.

Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία «οὓς».

Εκφέρεται με οριστική ενεστώτα «ἴστε», γιατί δηλώνει το πραγματικό, βέβαιο γεγονός στο παρόν.

Λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα «ἡγήισθε».

«ἄ νῦν οὐκ ὀρθῶς ἔχει»:

δευτερεύουσα ονομαστική αναφορική πρόταση.

Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία «ἄ».

Εκφέρεται με οριστική ενεστώτα «οὐκ ἔχει», γιατί δηλώνει το πραγματικό, βέβαιο γεγονός στο παρόν.

Λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα «ἐπανορθώσεται» της πλάγιας πρότασης.

«ἄ προήρησθε»:

δευτερεύουσα ονομαστική αναφορική πρόταση.

Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία «ἄ».

Εκφέρεται με οριστική παρακειμένου «προήρησθε», γιατί δηλώνει το πραγματικό, βέβαιο γεγονός που συντελέστηκε κατά το παρελθόν και εξακολουθεί να έχει ισχύ για το παρόν του ομιλητή.

Λειτουργεί ως αντικείμενο στο απαρέμφατο «ἐπικυρῶσαι» της υποθετικής πρότασης.

«ἐὰν δυνηθῆτ' ἐπικυρῶσαι συμφερούση τινὶ πράξει»:

δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση.

Αποτελεί την υπόθεση, που εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο «ἐὰν» και εκφέρεται με υποτακτική «δυνηθῆτ'». Με απόδοση την δυνητική ευκτική «ἂν σχοίη» σχηματίζει τον υποθετικό λόγο του προσδοκώμενου.

Υπόθεση: ἐὰν δυνηθῆτ' (ἐὰν +υποτακτική)

Απόδοση: ἂν σχοίη (δυνητική ευκτική, μελλοντική έκφραση)

«ὅτι χαίρετ' ἀκούοντες»:

δευτερεύουσα ονομαστική ειδική πρόταση.

Εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο «ὅτι», γιατί δηλώνει αντικειμενική, πραγματική κρίση

Εκφέρεται με οριστική ενεστώτα «χαίρετ'», γιατί εκφράζει το πραγματικό, βέβαιο γεγονός στο παρόν.

Λειτουργεί ως αντικείμενο της μετοχής «ἐνθυμουμένους» της κύριας πρότασης.

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

τοὺς ὁμωμοκότας:

επιθετική μετοχή, ως αντικείμενο του ρήματος «νομίζετ'».

τῶν πολιτευομένων:

επιθετική μετοχή, σε θέση γενικής διαιρετικής στο «τούτους».

ἡρημένους:

κατηγορηματική μετοχή διότι εξαρτάται από το «ἴστε», ρήμα γνώσης σημαντικό, αναφέρεται στο αντικείμενο «οὓς» του ρήματος «ἴστε» και είναι συνημμένη σε αυτό.

του παρόντος:

επιθετική μετοχή, σε θέση επιθετικού προσδιορισμού στο «καιροῦ».

συμφερούση:

επιθετική μετοχή, σε θέση επιθετικού προσδιορισμού στο «πράξει».

ένθυμουμένους:

επιρρηματική τροπική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο «ὕμᾱς» του απαρεμφάτου «πράξιν».

ἀκούοντες:

κατηγορηματική μετοχή διότι εξαρτάται από το «χαίρετ'», ρήμα ψυχικού πάθους σημαντικό, αναφέρεται στο υποκείμενο «ὕμεις» του ρήματος «χαίρετ'» και είναι συνημμένη σε αυτό.

Διασάφηση: Με τα ψυχικού πάθους ρήματα συνάπτεται και αιτιολογική μετοχή που δηλώνει το προτερόχρονο. Αν η πράξη που δηλώνεται με τη μετοχή είναι σύγχρονη με την πράξη του υποκειμένου του ρήματος (όπως στο παραπάνω παράδειγμα), τότε η μετοχή χαρακτηρίζεται κατηγορηματική.

τὰ πεπραγμένα:

επιθετική μετοχή, ως αντικείμενο του ρήματος «διεξίη».